عدم ضرورت فحص در رؤیت هلال

حتی این عرض من در شهرها هم هست. عرض کردم مرحوم حاج آقای قافی فرمودند من از آن ده با موتور رفتم؛ کیلومترها آن طرف تر؛ چون در دشت بود و ده خودشان چون کوه داشت، رؤیت هلال ممکن نبود. همین سؤال مطرح است که آیا این کار لازم هست یا نیست؟ الآن شما در یک قریه‌ای هستید که اصلاً رؤیت هلال ممکن نیست، کسی می‌گوید در قریه دیگری شخصی هلال را دیده، برای شما فحص واجب هست یا نیست؟ اگر از شما مسأله را بپرسند چه می‌گویید؟ حاج آقا که فحص کردند. به تعبیر خودشان فطر است، حرمت است، مهم است. خودشان هم که موتور سواری بلد نبودند، فرمودند ترک یک موتور نشستم، آن هم در شب تاریک و در کوهستان، رفتم تا آن ده. چندبار گفتم. آخر هم آن شخص گفت، اگر یقین دارم، شک هم دارم.

خب حالا سؤال من این است: اگر شما در این شرائط بودید، از نظر شرعی فحص لازم هست یا نیست؟ با استظهار از این ادله به این صورت در می‌آید که شارع به‌خوبی برای مسلمانان گفته که فحص لازم نیست. یعنی شما در سه‌ولت هستید. اگر برای تو نشد، ولو هم بگویند، فوقش روایت ابن خلاد است که گفت «لا علة و لاشبهة». کسی به تو گفت، شبه‌های می‌آید. وقتی شبهه آمد حالا استحباب خاص هم می‌آید. نه این‌که وجوب فحص بیاید و دنبالش بلند شود و بروید.

شاگرد: فحص ولو مشقت نداشته باشد؟

استاد: نه، آن بحث‌های دیگری می‌شود که فحص غیر مشقت‌دار، نزد شارع فحص هست یا نیست. قبلاً عرض کردم که تعبیری حاج آقا این بود: می‌فرمودند چشمش را باز کند، می‌بیند. می‌گوییم شبهه موضوعیه است و فحص هم که واجب نیست. لذا چشمت را ببند. اسم این فحص نیست. اینشان همیشه به این مثال می‌زدند.

بازبینی #1
ایجاد شده 19 مه 2026 12:35:30 توسط ... .
به روزرسانی شده 19 مه 2026 12:36:04 توسط ... .